

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ograke dežele na vse leto 26 K, za pol leta 18 K, za četr leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dóm za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četr leta 8 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, velja za celo leto 22 K, za pol leta 11 K; za četr leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko red, kolikor znaša poština. — Na narodno brez istodobne pošiljanje naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od peterostopne peti-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tisk, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tisk. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vratajo. — Uredništvo in upravljanje je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je na Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Na adreso naših zgodo-vinarjev.

Z dežele, 10. avgusta.

V zadnji številki „Ljubljanskega Zvona“ je izrazil prof. Komatar v svoji kritiki »Realne knjižnice« željo, da bi »Slovenska šolska Matica« izdala za slovenske potrebe prikrojeno avstrijsko zgodovino.

Ta nasvet nam daje povod, da hočemo tudi mi odkrito izpovedati željo, o kateri upamo, da jo bodo prizadeti krogi uvaževali.

Da se nas ne bode napačno razumelo, naglašamo vnovič, da je nam Komatarjev nasvet dal samo povod, da izrazimo svojo željo, zakaj z ozirom na naslov, na katerega se je obrnil g. profesor, z ozirom na namente, katerim služijo knjige »Slovenske Matice«, bi bila od tega društva izdana »Avstrijska zgodovina« za nas kot narod brez posebnega pomena, ker itak vemo, da tako knjiga ne more biti pisana objektivno in nepristransko, ampak preprejena mora biti z nazori, ki so deloma narančnost nasprotni resnici in zgodovini, kratko rečeno, pisana mora biti tendenciozno.

S tako knjigo bi se sicer kolikor toliko obogatilo naše slovstvo in učnim svrham bi bilo vstrezeno; da li bi pa ž njo bilo kaj vstrezeno slovenski narodni stvari, o tem dvomimo.

Z našega narodnega stališča bi tako knjiga bila za nas koristna in važna, ako bi bila zares pisana objektivno, ako bi ne bila tendenciozno patriotično prikrojena; take knjige pa v sedanjih razmerah sploh ne smemo pričakovati. Vsakdo mora priznati, da je zgodovinski pouk tako v ljudskih, kakor v srednjih šolah največjega pomena za vzgojo mladine. Baš s poukom zgodovine se razneti najbolje v mladih srch ono čustvo, koje imenujemo domovinsko ljubezen. Tudi v naših šolah se uči mladina zgodovine, toda ta zgodovinski

pouk ji vceplja samo ljubav do širše avstrijske domovine, naša uboga ožja slovenska domovina pa se prezira kakor pastorka, kakor da bi ljubav do rodne grude izključevala ljubezen do širše avstrijske domovine. O slovenskem duhu sploh ni govora. Vse takozvane avstrijske zgodovine so prikrojene ne samo v strogo avstrijskem, ampak tudi v strogo nemškem smislu, vse knjige preveva nemški duh, v njih se slikajo junaka čini po večem le nemških mož, le ti se proslavljajo, slovenskim junakom, o slovenskih niti ne govorimo, v njih ni mesta, ali pa se omenjajo samo tako mimogrede. S to metodo se seveda takoj v kali zatre vsako narodno navdušenje in ni se čuditi, ako je mladež, vzgojena v šoli v tem duhu, takoreč hipnotizovana v tem smislu, da meni, da so vse, kar se je velikega, plemenitega in lepega kdaj dogodilo, izvršili samo edini Nemci; posledica tega je, da v velikem splošanju do teh gineva ljubezen do lastnega naroda, ki reven in mal nima velikih mož, nima slavnih povestnic, ki bi mogla mladino navdušiti in navezati nase. V mladom srcu nastane hud konflikt, konflikt med prirojenim čustvom domovinske ljudi in umetno vzgojenim takozvanim »avstrijsko patriotičnem« čustvom. In če podleže prvo zadnjemu, kar se žal najčešča dogaja, potem pa pri zrelem možu ni več govorja o ljubavi do ožja slovenske domovine. V mladostni dobi ne more slovence ničesar bolj navdušiti, kakor slavna dela prednikov; to so že zdavnaj uveli deli Francozi in Angleži in vsi ti se v šolah z vso strogostjo drže načela, da se ima mladina v prvi vrsti bavit temeljito z narodno zgodovino; no pa tudi Nemci že izvajajo praktično to načelo.

Pri nas Slovencih seveda stvari stoje popolnoma drugače. Mi nimamo niti tako slavne preteklosti, niti smo samostojni, da bi si mogli prsto urediti svojo hišo. Dasi torej nimamo prostih rok, vendor se nam zdi, da

bi v tem oziru le lahko nekaj storili, ako bi imeli vsaj nekolkot resne volje. Istina je sicer, da se glede tega v šolah, ki so izročene na milost in nemilost vladi, zlahka ne da ničesar doseči, toda navzlic temu bi se dalo na drug način kaj napraviti, kar bi vsaj nekoliko zajezilo v narodnostenem oziru škodljiv vpliv šolske vzgoje!

V mislih nam je znaten zasnovana, a vendor poljudno pisana zgodovina slovenskega naroda. Zdi se nam, da je že skrajni čas, da se eden naš zgodovinarjev loti tega hvaležnega, dasi težavnega dela. Marsikdo bode seveda ugovarjal, češ kako se naj napiše taka knjiga, ko vendor Slovenci nimamo nikake zgodovine razen one, ki nam predčuje, kakor Jenko pravi, »kako rod za rodom gine.« Dasi res povestnica o slovenskem narodu ponaveč molči, vendor so tudi v naši preteklosti svetli momenti, ki so vsekakor vredni, da bi jih pero spretnegra zgodovinarja porabilo in nam podalo jasno in določno sliko o njih. Mislimo tu na prvo dobo, ko smo Slovenci stopili na svetovno pozornico, na one čase, ko smo še živeli pod solncem zlate svobode. To je gotovo najjasnejši moment v celi naši preteklosti. A vendor, kako je nam temen in začrt v skoro nepredorno meglo! Koliko je navdušenih Slovencev, ki iz te dobe ne vedo drugega, kakor kar se čita v Prešernu, da »Valjhun, sin Kajtimara, boj krvavi že dolgo bije za krščansko vero.« Tu bi bilo prostrano pole za raziskavanja naših zgodovinarjem, pole, ki nudi toliko neobdelane, a hvaležne snovi, da se čudimo, da so dosihob med nami še ni našel nikdo, ki bi jo obdelal za širše kroge, za narod. In če hočemo biti odkritosrčni, moramo to našo malomarnost imenovati naravnost škandal. Drugi veliki narodi, ki imajo slavno, veliko preteklost, čeprav čini so v povestnici zabeleženi z zlatimi črkami, posvečajo najneznamenjšemu dogodku v svoji zgodovini največjo pozornost, mi pa, v katerih

preteklosti je le malo zgodovinskih momentov, preziramo v svoji indolenči še te.

Tudi doba kmetskih uporov je slov. narodu le malo razjasnena, dasi je za vsakega Slovenca velezanimiva, saj se je v tistem času prvič in zadnjič po izgubi prostosti pojavit v slovenskem narodu duh svobode in samostnosti, ki je seveda potem takoj zamrl.

Najjasnejši moment v našem narodnem življenju pa je gotovo reformacija, katera je nas takoreč še le uvrstila med narode, ki nam je dala vez književnega jezika, ki spaja posameznike isti jezik govoreče mase v eno enotno narodno celoto. Nemci so to dobro naše preteklosti temeljito preiskali, Slovenci pa nismo zanje ničesar storili.

Zelimo si torej knjige, ki bi nam s potrebno živahnostjo in svežostjo, z jasnim in odkritim pojmovanjem smotra in s popolnim obvladanjem historičnega aparata podala jasno in določno sliko naše preteklosti.

Knjiga bi morala biti pisana poljudno, da bi bila dostopna tudi najširši narodni masi, kakor na pr. Tade Smičiklasova hrvatska, ali Treitschkejeva nemška zgodovina.

Tako zasnovano, z narodnim duhom prepojeno delo bi imelo velikanski upliv na narod; narodna samozavest, koje tako krvavo potrebuje, bi vzniknila in prešnila vse sloje celokupnega naroda.

Zato je naša želja ta, da naj nam naši zgodovinarji namesto »Avstrijske zgodovine«, ki je za nas le postrauskega pomena, podado popularno pisano zgodovino slovenskega naroda, kar nam bode več koristilo, kakor sto s c. kr. fantazijo spisanih — avstrijskih zgodovin.

Krisa na Ogrskem.

V včerajšnji seji ogrske poslanske zbornice je ministrski predsednik grof Khuen-Hedervary officialno naznani, da je vsled nespremenjene položaja podal demisijo, ki jo

je kralj tudi sprejel. (Klici: Zivio kralj!) Obenem je prosil zbornico, naj se odgodi, dokler se ne sestavi nova vlada.

Pregleda o svojem delovanju grof Khuen ni podal. Saj pa bi tudi ne imel kaj povedati. Prvih 14 dni je moral poslušati debate o svojem programu, potem pa je stopila v akcijo preiskovalna komisija, ki se je istotko pečala največ z njegovo neznačajnostjo. Končno mu je bilo prisojeno, da je podpisal demisijo svojega dobrega prijatelja grofa Szaparyja, ki se je žrtvoval zanj, takoj nato pa je predložil svojo lastno demisijo v podpis kralju. To je sad 5 tedenskega ministrovanja grofa Khuen. Madjarskim šovinistom, ki stremljajo za neodvisnost svoje države, je Khuen več pripomogel, kakor katerikoli ogrski ministrski predsednik.

Značilno je za ogrsko neodvisno stranko, da hoče sedanjem krizo proglašiti za svoj uspeh. Isti Kossuth, ki se je v začetku udinjal grofu Khuenu je proglašil v sobotni seji neodvisne stranke, da je odstop grofa Khuenu posledica patriotičnega vtrajnega boja stranke. Obenem je izrekel upanje, da se bo položaj razvozal le vsled narodnostnih koncessij.

Naslednik grofa Khuena bo tedaj moral dobiti od krone še obsežnejše narodnostne koncesije, kakor jih je imel grof Khuen. Ker pa vtraja krona na stališču, da se smejo glede armadne organizacije dovoliti le take koncesije, ki temeljijo na nagodbi iz leta 1868, bo se težko našel naslednik, ki bo imel boljšo usodo nego jo je imel grof Khuen.

V prvi vrsti se imenuje dr. Aleks. Wekler, ki je tudi pri opoziciji priljubljen. Nasprotni bi mu bili le klerikalci zaradi njegovega svoječasnega postopanja v cerkvenopolitičnih vprašanjih. Na drugem mestu se imenujeta grof Julij Andrássy in grof Stefan Tisza.

Reimsu proces Dreyfus, je bilo razposlanih 77.000 razglednic s podobo Dreyfusa, njegovega zagovornika Laborija in Emila Zole, razglednic s podobo znamenitega razbojnika Mussolina pa je bilo razposlanih kaci 100.000. Lahko se reče: najbolj znani obrazi v Italiji so obrazi kralja Viktorja Emanuela, papeža Leonha in razbojnika Mussolina.

Nabiralci razglednic se posebno trgujo za redke eksemplare, seveda za take, ki imajo poštni pečat. Takih cen sicer razglednice nimajo, kakor redke pisemske znamke, ali vendor se plačujejo tudi za razglednice že prav poštene cene. Leta 1892 je bila neka razglednica, ki je šla okrog sveta in je imela 72 poštih pečatov, prodana v Berolinu za 200 mark, lansko leto pa je neka serija Dreyfusovih razglednic, ki je veljala 80 centimov, bila prodano v Draždanih za 160 mark.

Tudi pri nas Slovencih so se razglednice jake udomačile in različni podjetni možje so tudi že izdali lepo zbirko izvirnih razglednic. Kar se tiče umetniške vrednosti naših razglednic, se ravno ne moremo posebno pohvaliti. Nekaj jih je prav

LISTEK.

Razglednice.

Nekaj let sem so razglednice v modri in posebno v poletnem času, v dobi izletov, potovanj, vojaških vaj itd. itd. imajo na poštah z razglednicami toliko opravka, da prekone dostikrat obžalujejo, da se je ta moda tako razširila.

Razglednice so postale sredstvo, s katerim se znancem in prijateljem izkazuje majhna pozornost. Kdor gredanec na potovanje in pozabi svojim ožjim prijateljem poslati kako razglednico, tisti nima lepih manir, o tistem se pravi, da ne pozna običajev sosedne države. Moda je z razglednicami vpeljala novo socialno navado in da se ta ne odpravi iz lepa, je čisto gotovo.

Z razglednicami je nastala polnoma nova industrija, ki daje risarjem, tiskarjem itd. prav obilo in lepega zasluga. Naj le gre k Bonaču, k Petričiču, k Schwentnerju ali k Bohovcu in naj pregleda, koliko vrst razglednic imajo v zalogi. Kar strmel bo. In pri tem je še pomisliti,

da izidejo vsak dan nove razglednice in da je že ni stvari na svetu, ki bi ne bila ovekovečena na razglednicah.

Kako so se razglednice udomačile, to si najlaglje predstavimo, da pregledamo izkaze različnih poštnih uprav. Tako je dr. Hembo, tajnik vrhovnega ravnatelja vseh angleških pošt, preračunal, da je bilo lansko leto samo na londonskih poštah oddanih 34 milijonov razglednic. V Nemčiji je tekom enega leta prišlo poštnim uradom kaci 730 milijonov razglednic v roke. Lansko leto so nemške pošte v dobi potovanja, to je od 9. do 16. avgusta dobivale vprek 1.446.938 razglednic na dan v ekspediranje.

Največ razglednic se razpošilja iz Pariza. Leta 1900, ko je bila v Parizu svetovna razstava, je bilo razposlanih 188 milijonov razglednic; nad tri milijone jih je bilo odanih samo na Eiffelovem stolpu, kjer je bil pripravljen poseben poštni urad.

Posebna razglednica velja malo ali vendor reprezentujejo skupni zneski, ki se izdajo za razglednice v posamičnih državah, uprav ogromne svote. Izračunalo se je, da se za raz-

glednice in za poštnino potroši na leto vsega skupaj kaci — 360 milijonov frankov. To je kolosalna svota in ki pa utegne še narasti, ker je tok časa tak, da utegne razglednica običajno dopisnico popolnoma izpodriniti. Že dandanes se rabijo dopisnice največ samo za korespondenco v kupčiških zadevah, a tudi trgovci so jo začeli opuščati. Različni veliki trgovci so si napravili posebne razglednice in rabijo samo te, ker jim ob tem služijo za reklamo.

Kako se omenjena svota 360 milijonov frankov, ki se povprek izda na leto seveda po celem svetu za razglednice, razdeli na posamične dežele, oziroma države, tega nismo mogli nikjer iztakniti. Pariški listi pravijo, da pride od te svote na Francijo 32 milijonov frankov, na Avstro-Ogrsko 29 milijonov, na Italijo pa 27 milijonov.

V Italiji porabljajo razglednice za razširjevanje patriotizma. Socialna demokracija, ki je v Italiji že jako močno razširjena, je neizprosna sovražnica militarizma in ima njeni agitacijski tudi v tem oziru velike vsphe. Vojni minister Ottolenghi je našel, da bi se protimili-

taristična agitacija socialnih demokratov dala paralizirati s pomočjo razglednic in bi ob enem vojni upravi še kaj zaslužila. Ta vrli minister in general je s tem pokazal, da je res pravi — žid, ne le po veri, nego tudi po plemenskih svojstvih svojega rodu. Odredil je, da mora vendor polk imeti svoje posebne razglednice, in sicer raznovrstne. V Ljubljani živi gospod, ki ima lepo zbirko takih polkovnih razglednic: ena ima samo polkovni znak, na drugi so naštete bitke, v katerih se je dotični polk bojeval, na tretji so imena polkovnikov, 22 razglednic pa predstavlja prizore iz tistčih bitk, v katere je bil ta polk zapleten. Te razglednice se prodajajo oficirjem in vojakom po posebno nizkih cenah, ker se hoče ž njimi vojaštvu ohraniti, oziroma pridobiti popularnost. Kakor rečeno, je cena posebno nizka, — a 50.000 lir ostane vendor vojni upravi vsako leto od te kupuje z razglednicami.

Naravno je, da je nastal tudi sport, nabirati razglednice. Zlasti se ljudje trgujo za razglednice, na katerih je ovekovečen kak senzacijalni dogodek. Ko se je vršil v

Vsekakor pa se kriza ne bo takoj rešila, ker se mora dognati najprej vse potrebno glede narodnih koncesij, preden se preide k sestavi novega kabimenta. Cesar bo najprej zaslišal odločilne faktorje vojne uprave, ker se gre za vojaška vprašanja, potem pa tudi skupnega finančnega ministra, razne ogrske parlamentarce ter oba zbornična predsednika grofa Csakyja in grofa Apponyja. Posl. Kossuth je izjavil v seji neodvisne stranke: »Ako pride kralj v Budimpešto, da tukaj reši krizo, mu bo mogoče, položiti roko na žilo naroda, s čemur bi se mogel položaj razjasniti.« Postane Olay pa je predlagal, naj se izvoli odsek 10. članov, ki naj bi se pogajjal v strankinem imenu z bodočim ministrskim predsednikom. Predlog pa je bil odklonjen.

Ogrski politični krogi so vsled padca Khuena zelo bojeviti. Splošno proglašajo, da je to prvi slučaj, da je vladu vrge narod, ne pa krona. Mož, ki je veljal za kraljevega ljubljence, in ki je bil narodu usiljen, mora iti, ker ga narod ne mara. To je prvi korak za rešitev položaja. Ta zadrega se mora dobro izrabiti.

Bodoči avstrijski poslanik v Londonu.

Ni dvoma, da bodo v kratkem zapustili svoje mesto avstrijski poslanik v Londonu grof Deym, dasi se temu sedaj že oporeka. Imenuje se že celo njegov naslednik v osebi grofa Henrika Lützowja. Grof H. Lützow je sedaj sekcijski svetnik in uradni vodja v ministrstvu zunanjih zadev na Dunaju ter velik ljubljene ministra grofa Goluchowskega. Dasi že imenovanje ni gotovo, saj še grof Deym ni odšel s svojega mesta, vendar posvečajo češki listi osebi grofa Lützowa veliko pozornost. — Henrik Lützow je seveda Nemec, veren pristaš politike grofa Goluchowskega in živo nasprotje svojemu bratu grofu Franju Lützowu, ki je navdušen Čeh in ki z veliko spremnostjo kritikuje napačno avstrijsko politiko po angleških listih. Grof Fr. Lützow biva vsako leto dlje časa v Londonu. Pred 11. leti je bil tudi njegov brat grof Henrik nameščen pri avstrijskem poslanstvu v Londonu. Brata se nista nikdar dobro razumela, v Londonu pa je prišlo med njima do popolnega konflikta. Spor med bratoma se je poostrijil tembolj, ker je prešel tudi na politično polje, da so bili konečno zamotani v to afero še drugi gospodje avstrijske poslaništva, zlasti poslanik grof Deym sam. Posledica tega je bil dvoboje med grofom Franjem Lützowom in grofom Deymom. Razmere so postala tako nezaosne, da se je takratni minister Kallnoky žutil primoranega, grofa Henrika Lüt-

tzowa odpoklicati. Čim pa je prevzel grof Goluchowski portfelj ministra zunanjih zadev, je bil Henrika Lützowa na vse načine protežirati, to tem bolj, ker je vedel, da je grof Fran Lützow v angleških časopisih že večkrat izrekel naravnost uničajočo kritiko o avstrijski zunanjosti politiki, specijalno o delovanju ministra Goluchowskega samega. Da bi se vsaj na en način maščeval grofu Francu Lützowu, je sklenil nastaviti grofa Henrika kot poslanika v Londonu, da bi s tem znova raznetil ogenj bratskega razpora. Dasi je za to mesto več sposobnejših kandidatov, vendar se kaže, da se bodo ministru ta njegova nakana posrečila. S tem imenovanjem misli Goluchowski povzročiti, da bi grof Fran Lützow London zapustil, kar bi bilo za ministra velikega pomena, ker bi se s tem odkrižal nevarnega nasprotnika, ki je z veliko vnemo širil v Londonu protivavstrijsko, specijalno pa Čehom prijazno propagando. Češki listi, sosebno pa »Narodni Listy« pozivljajo poslance, da naj z vso paznostjo zasledujejo to zadevo

Katastrofa pri Bileku.

Preiskava zaradi grozne katastrofe na vojaških vajah pri Bileku je končana ter se bo kmalu razglasila. Preiskava je res dognala razne »pomanjkljivosti pri poveljevanju. Govori se, da bodo vsi trije poveljniki, katere zadene glavna krivda, odslovljeni iz aktivne službe. Tisti stotniki in zdravniki, ki so se zavzeli za ponesrečene, pa bodo pohvaljeni. Povelnjik 15. voja, baron Appel, je naznanil, da je bila vaja po predpisih, ki veljajo za kraške pokrajine. Pomanjkljive so bile le odredbe glede preskrbovanja vojaštva in glede poveljevanja. Napačno je bilo, ker se moštvo ni preskrbelo s pitno vodo in ker ni bilo primernih odmorov. Vojna uprava je vsled tega odstavila odgovorne poveljnike ter poskrbela, da se taki slučaji več ne ponove. — Načelnik generalnega staba, baron Beck, je rekel nekemu dopisniku: »Preiskava je zaključena ter je pokazala celo vrsto nerednosti, kakršne so se žal ugnezdale tam doli. Krivci bodo strogo kaznovani ter bo sledilo penzioniranje in degradiranje. Ne morem tajiti, da se niso zgodile velike nerednosti, zato pa mora biti tudi kaznovanje strogo, da se taki slučaji ne bodo več ponovili.« — Vse to so dosedaj le besede.

Politične vesti.

Zagospodarsko ločitev od Ogrske. Splošna zveza gospodarskih zadrug v Avstriji je sprejela na svojem shodu na Dunaju resolucijo za samostojno avstrijsko carino in za gospodarsko ločitev Avstrije od Ogrske.

Renegat.

Povest iz tržaškega življenja.
(Po resničnih dogodkih spisal I. B.)

VIII.

Nič ne teži človeškega srca tako hudo, kakor zapuščenost. Kdor je sam, ta se tudi svoje sreče ne more prav veseliti, nesreča pa ga tem huje podere.

Tudi Sancin je imel trenotke, ko je legla na njegovo srce nekaka otožnost, ko je čutil svojo zapuščenost. Žid Minzi mu je bil sporočil, da glede Sancinovega otroka še ni mogel ničesar izvedeti in Sancin je skorob upabil, da sploh kdaj kaj izve.

Nekega jesenskega jutra se je Sancin zopet sprehajal po drevoredu pri Sv. Andreju in sanjaril, kako lepo bi bilo, ko bi imel kako bitje, ki bi bilo dragoo njegovemu bitju, kako bi pobral šila in kopita in šel daleč proč od domovine ter v kakem prijaznem kraju užival srečo ljubeznih v brezskrbnosti. Sedel je na klop in njegova čutila so ga tako premagala, da so mu solze zalile oči.

Mimo njega je prišlo mlado cvetoče dekle, ki je začudeno obstalo, videvši solze, ki so tekle Sancinu čez lice.

— Kaj Vam je, gospod? je vpra-

let prejšnjega tlakarstva. Ti ekonomi trdijo, da to kapitalistično gospodarstvo lahko dobro preživi še enkrat toliko ljudi, kakor jih je zdaj na svetu. V srednjem veku Evropa razven Rusije ni štela dasti nad 70 milijonov ljudi, zdaj čez 350. In vendar revščina. Res je, da so imeli n. pr. kmeti na Slovenskem v časih tlakarstva odstranili raznimi grofom in duhovnikom 71 različnih plačil v denarji, 93 različnih dajatev v naturi in storiti 17 različnih tlak. Revoltirali so ti kmetje leta 1515, 1525 in 1573. Če kmet revoltira, mora biti lačen. V teh in poznejših časih je bila hrana tlakarja, kakor jo popisuje tako veden zgodovinar in ekonom Knapp, slediča: pet do osemkrat v letu meso, večkrat od bolnih in crknenih živinčet, drugače proso, grah, pa ne vedno za nasititi.

— Splošna ustaja v Mačedoniji. Osrednji ustaški odbor je sklenil dne 2. t. m., da se začne v okraju Monastir splošna ustaja. V ta namen se trajo brzjavne žice, se podirajo mostovi ter pokončavajo žetve na polju, da bo prebivalstvo v tembolj pripravljeno slediti ustašem v boju.

Rumunski kralj Karol je prišel včeraj obiskat cesarja Franca Jožefa v Aussee ter bil slovesno sprejet. Ker je deževalo, je izostal iz let v Grundlsee ter sta se oba vladarja zvečer odpeljala v Ischl. Kralj Karol je sprejel ministra Goluchowskega v daljši avdijenci.

— Atentat na francoskega predsednika Combesa. Combes je bil na sestanku učiteljske zveze ter je govoril zelo navdušeno za svobodno šolo. Ofisalno se zanika, da bi bil Italijan Piccolo streljal proti vozu ministrskega predsednika.

Šuklje pred volilci.

III.

Šuklje v Litiji.

(Dalje.)

Bodi to tako ali tako, v srednjem veku najdemo začetkom prosto lastino in slobodnega človeka na njej, ali to kmalu vse izgine; tlakarstvo gospodarstvo s svojimi grofi, vitezi, kralji, cesarji, papeži, škofi, abati in celo hierarhijo duhovnikov od kapelana goril po papeža ter organizacijami na gradovih z valpeti, vojaškimi hlapci itd. Podlaga vsega tega pa je tlakarski kmet in vezana, neprosta lastina. Iz tega tlakarskega gospodarstva in njemu prikladnega družega življenja razvijejo mesta drugo gospodarstvo.

Meščani so obrtniki, kupčevajo. Ti morajo zamenjati svoje pridelke z onimi kmetje. To se ne more dolgo dogajati, da ne postane iz vezane lastine in človeka tlakarskega gospodarstva prosta lastina, prost človek. Tlakarsko gospodarstvo raslo in zraslo je v takozvanem kapitalistično gospodarstvo, v katerem smo zdaj. Nekaj ostalih tlakarstva je še v našem narodu, mej manj razvitimi narodi še precej in gre proti njim boj še danes. Velikansko je to novo zdajšnje gospodarstvo! Vsi, ki ste bili kaj po svetu, kakor jaz, vi ki ste bili še daje, — v Ameriki, mi vemo, kaj je stvarilo kapitalistično gospodarstvo na svetu. Sredi istega stoji stroj kot pomočnik človeškega dela in stvarja prave čudeže. Liberalni ekonomi, ki pregledujejo razvoje človeštva pravijo, da je kapitalistično gospodarstvo v tenu jednega — dveh stoletij več produktivnosti, več duševnega razvoja na svetu povzročilo, kakor 16 sto

let prejšnjega tlakarstva. Ti ekonomi trdijo, da to kapitalistično gospodarstvo lahko dobro preživi še enkrat toliko ljudi, kakor jih je zdaj na svetu. V srednjem veku Evropa razven Rusije ni štela dasti nad 70 milijonov ljudi, zdaj čez 350. In vendar revščina. Res je, da so imeli n. pr. kmeti na Slovenskem v časih tlakarstva odstranili raznimi grofom in duhovnikom 71 različnih plačil v denarji, 93 različnih dajatev v naturi in storiti 17 različnih tlak. Revoltirali so ti kmetje leta 1515, 1525 in 1573. Če kmet revoltira, mora biti lačen. V teh in poznejših časih je bila hrana tlakarja, kakor jo popisuje tako veden zgodovinar in ekonom Knapp, slediča: pet do osemkrat v letu meso, večkrat od bolnih in crknenih živinčet, drugače proso, grah, pa ne vedno za nasititi.

— Splošna ustaja v Mačedoniji. Combes je bil na sestanku učiteljske zveze ter je govoril zelo navdušeno za svobodno šolo. Ofisalno se zanika, da bi bil Italijan Piccolo streljal proti vozu ministrskega predsednika.

— Atentat na francoskega predsednika Combesa. Combes je bil na sestanku učiteljske zveze ter je govoril zelo navdušeno za svobodno šolo. Ofisalno se zanika, da bi bil Italijan Piccolo streljal proti vozu ministrskega predsednika.

— Rumunski kralj Karol je prišel včeraj obiskat cesarja Franca Jožefa v Aussee ter bil slovesno sprejet. Ker je deževalo, je izostal iz let v Grundlsee ter sta se oba vladarja zvečer odpeljala v Ischl. Kralj Karol je sprejel ministra Goluchowskega v daljši avdijenci.

— Splošna ustaja v Mačedoniji. Combes je bil na sestanku učiteljske zveze ter je govoril zelo navdušeno za svobodno šolo. Ofisalno se zanika, da bi bil Italijan Piccolo streljal proti vozu ministrskega predsednika.

— Atentat na francoskega predsednika Combesa. Combes je bil na sestanku učiteljske zveze ter je govoril zelo navdušeno za svobodno šolo. Ofisalno se zanika, da bi bil Italijan Piccolo streljal proti vozu ministrskega predsednika.

— Rumunski kralj Karol je prišel včeraj obiskat cesarja Franca Jožefa v Aussee ter bil slovesno sprejet. Ker je deževalo, je izostal iz let v Grundlsee ter sta se oba vladarja zvečer odpeljala v Ischl. Kralj Karol je sprejel ministra Goluchowskega v daljši avdijenci.

— Splošna ustaja v Mačedoniji. Combes je bil na sestanku učiteljske zveze ter je govoril zelo navdušeno za svobodno šolo. Ofisalno se zanika, da bi bil Italijan Piccolo streljal proti vozu ministrskega predsednika.

— Rumunski kralj Karol je prišel včeraj obiskat cesarja Franca Jožefa v Aussee ter bil slovesno sprejet. Ker je deževalo, je izostal iz let v Grundlsee ter sta se oba vladarja zvečer odpeljala v Ischl. Kralj Karol je sprejel ministra Goluchowskega v daljši avdijenci.

— Splošna ustaja v Mačedoniji. Combes je bil na sestanku učiteljske zveze ter je govoril zelo navdušeno za svobodno šolo. Ofisalno se zanika, da bi bil Italijan Piccolo streljal proti vozu ministrskega predsednika.

— Rumunski kralj Karol je prišel včeraj obiskat cesarja Franca Jožefa v Aussee ter bil slovesno sprejet. Ker je deževalo, je izostal iz let v Grundlsee ter sta se oba vladarja zvečer odpeljala v Ischl. Kralj Karol je sprejel ministra Goluchowskega v daljši avdijenci.

— Splošna ustaja v Mačedoniji. Combes je bil na sestanku učiteljske zveze ter je govoril zelo navdušeno za svobodno šolo. Ofisalno se zanika, da bi bil Italijan Piccolo streljal proti vozu ministrskega predsednika.

— Rumunski kralj Karol je prišel včeraj obiskat cesarja Franca Jožefa v Aussee ter bil slovesno sprejet. Ker je deževalo, je izostal iz let v Grundlsee ter sta se oba vladarja zvečer odpeljala v Ischl. Kralj Karol je sprejel ministra Goluchowskega v daljši avdijenci.

— Splošna ustaja v Mačedoniji. Combes je bil na sestanku učiteljske zveze ter je govoril zelo navdušeno za svobodno šolo. Ofisalno se zanika, da bi bil Italijan Piccolo streljal proti vozu ministrskega predsednika.

— Rumunski kralj Karol je prišel včeraj obiskat cesarja Franca Jožefa v Aussee ter bil slovesno sprejet. Ker je deževalo, je izostal iz let v Grundlsee ter sta se oba vladarja zvečer odpeljala v Ischl. Kralj Karol je sprejel ministra Goluchowskega v daljši avdijenci.

— Splošna ustaja v Mačedoniji. Combes je bil na sestanku učiteljske zveze ter je govoril zelo navdušeno za svobodno šolo. Ofisalno se zanika, da bi bil Italijan Piccolo streljal proti vozu ministrskega predsednika.

— Rumunski kralj Karol je prišel včeraj obiskat cesarja Franca Jožefa v Aussee ter bil slovesno sprejet. Ker je deževalo, je izostal iz let v Grundlsee ter sta se oba vladarja zvečer odpeljala v Ischl. Kralj Karol je sprejel ministra Goluchowskega v daljši avdijenci.

— Splošna ustaja v Mačedoniji. Combes je bil na sestanku učiteljske zveze ter je govoril zelo navdušeno za svobodno šolo. Ofisalno se zanika, da bi bil Italijan Piccolo streljal proti vozu ministrskega predsednika.

— Rumunski kralj Karol je prišel včeraj obiskat cesarja Franca Jožefa v Aussee ter bil slovesno sprejet. Ker je deževalo, je izostal iz let v Grundlsee ter sta se oba vladarja zvečer odpeljala v Ischl. Kralj Karol je sprejel ministra Goluchowskega v daljši avdijenci.

— Splošna ustaja v Mačedoniji. Combes je bil na sestanku učiteljske zveze ter je govoril zelo navdušeno za svobodno šolo. Ofisalno se zanika, da bi bil Italijan Piccolo streljal proti vozu ministrskega predsednika.

— Rumunski kralj Karol je prišel včeraj obiskat cesarja Franca Jožefa v Aussee ter bil slovesno sprejet. Ker je deževalo, je izostal iz

jo na to, da se kolikor moč posnoži število učilnic. Naj nam pa g. prisatelj v eni prihodnjih števk pojasni, zakaj je novi kurz lani v jubilani odpravil kar tri parake, oziroma razrede, proti želji vso vzdržuječih oblasti. Razloži nam, L. Oerindr!

Ubežni vitez s plavico. — Bližji železniški pisar Verhouc, vodja tistih junakov, ki so nekaj časa strašili s plavicami po Ljubljani in tako viteško nastopali, da jih je bilo trideset proti dvema, je — kar smo poročali — razkrivljal posvetu, da je dobil anonimna pisma, katerih se mu grozi s smrto. Deljska »Deutsche Wacht« je prinesla poseben članek o teh pismih in temnimi barvami popisala, v kako strahoviti nevarnosti se nahajajo ljubljanski Nemci. Verhouc je triumfiral — a le malo časa. Čim so se začele oblastnije zanimati za dolični pismi, je Verhovca skrat prešinilo neznansko hrepenje po deželi, kjer cveto oranže. Sicer ni v poletnem času v Italiji gar nič prijetno, ali Verhoucu je bilo vendar ljubše prenašati italijansko vočino, kakor pa dajati v Ljubljani pojasnila zastran tistih pism. Verhouc se je odtegnil tem pojasnilom in je pobegnil v Genovo. To mesto sicer ni ne lepo ne prijetno, Verhoucu pa je vendar bolj simpatično, kakor ljubljanska sprehramra. Ubežni vitez s plavico je s tem pripoznal, da je sam napravil ali naročil dolični pismi, radi katerih se je celjska Vahterica tako drla, kakor bi v Ljubljani Nemce kar na ražnju pekli. In to je, kar smo hoteli konstatirati in zato nič ne vprašamo, iz kakega vojnega zaklada je Verhouc dobil denar za ta beg.

V gornjeradgonski okr. zastop imele bi se že davno vršiti nove volitve. Prvotne volitve volilnih mož vršile so se meseca junija in so staže za narodno stranko ugodno izpadle. Kakor znano, gospodarijo sedaj v tem popolnoma slovenskem okraju radgonski meščani — Nemci ter je načelnik renegat Wratschko le njih molzna krava. Za gospodarske koristi tega okraja ne storijo nič, pač pa Slovence v vseh ozirih popolnoma izrabljajo v svoje izdajalske vsemenske namene, hoteč nas do mozga izsesati ter nas tako v gospodarskem kakor v narodnem oziru popolnoma uničiti. Kakor rečeno, se v gospodarskem oziru za okraj ne stori nič. A vendar so okrajne doklade predlanskim zvišali od 18% na 27% in kakor se čuje, zvišati jih bodo morali zopet, če pri prihodnjih volitvah zmagajo, kajti v okrajni kasi vlada neki velika suša. V narod nem oziru pa se za nemške naprave, in če so še tako nepotrebne, siplje danar, a za slovenske najnajnejše koristne naprave še knofa ne dajo. Tako se gospodari v tem slovenskem okraju že čez deset let, to je od tega časa, ko je vsled krijeve **narodne inteligence** — duhovne kakor posvetne — zasedel mesto načelnika izdajalec Wratschko. Prepuščali so nas Slovence takrat nemili usodi in nikdo izmed inteligence se ni več zavzemal za nas. — Pa časi se spreminjajo. In iz naroda vzasle so mlade, čile kmetske moći, ki so vzele vso organizacijo tega okraja v svoje roke in v kratkem času do segle najlepše uspehe ter smemo po vsi pravici pričakovati, da postane v kratkem naš okraj eden izmed najzavednejših na celiem Spodnjem Štajerskem. To vedo dobro izdajice, to vedo Nemci — in to ve tudi naša vlada. Skupno delajo na to, da ostanemo še nadalje njih ružnji — pa dovolj je, vzbudili smo se in čas osvete mora priti. — Za danes vladljuno vprašamo slavno c. kr. okrajno glavarstvo v Ljutomeru, kaj čaka, da ne razpiše že vendar enkrat teh volitev? Gospod uradni vodja pl. Rainer, saj se menda ne bodoči pustili komandirati od Wratschkota? Mi vemo, da še on nima vse v redu, im mu huda prede, pa vsaj si menda ne bodoči pustili vplivati od njega? Kali?! Hm!

Več volilcev.

Imenovanje na Primorsku. Okrajni komisar baron Artur Schmid-Zabierow je imenovan namestniškim tajnikom za Primorsko. Vpokojeni višji računski svetnik pri finančnem ravnateljstvu v Trstu, Stefan Baje, je dobil način računskega ravnatelja.

Slavnost 25letnice bosansko-hercegovske okupacije. Kakor se nam poroča, prispealo je slavnostnemu odboru iz tukajšnjih in zunanjih krogov v običajno patriotičnem smislu obilo daril v go tovini pa tudi lepih daril za šaljivo loterijo, ki je spojena s slavnostjo. Kakor kaže lepo število navdušenih priznanj od strani takratnih sobojevnikov, bo slavnost, za katero se je že razpostalo nad 1000 vabil, odnosno do 700 lepakov občin na deželi, mnogobrojno obiskana in kakor je soditi po vseh pripravah, bo se tudi dostojno vršila. Prijave za udeležbo niso prišle samo iz cele Kranjske, marveč tudi iz Primorja, da celo iz oddaljenih krajev (iz Tirolske itd.) Od strani odbora se želi, da bi p. n. udeleženci, ki nameravajo prisostvo v tudi cerkveni slavnosti, prišli v praznični oblike, gg. uradniki v gala uniformi, istotako železniški uslužbeni v uniformi (z raznimi odlikovanji, kolajne itd.) Ljubljanski veterani se udeleže z zastavo in je istem č. in kr. vojno ministerstvo dovolilo vejaško godbo tudi za spredvod. P. n. hišni posestniki deželnega stolnega mesta ljubljanskega so pa prijazno naprošeni, da v očigled takoj patriotske slavnosti razobesijo prihajah zastave.

Izlet slovenskega trgovskega društva „Merkur“ ki se je vršil v nedeljo due 9. t. m. čez Vintgar na Bled, vspel je ob obili udeležbi društvenikov in prijatevjev društva sijajno. Vreme je bilo krasno in zabava izborna. Krasota Vintgarja in Bleda očara človeka, ki ima smisel za krasoto narave. Radi tega ker nekateri člani še niso imeli do sedaj prilike občudovali naravnih krasov teh krajev, privedlo je društvo „Merkur“ ta izlet, ki ostane vsakemu udeležniku gotovo v najlepšem spominu. Koncem Vintgarja je bil pri restavrantu g. Žumerju skupni zajutrak, kjer je društveni pevski zbor zapel nekaj narodnih pesmi. Po zajutru šli so izletniki naravnost k Prešernovem spomeniku. Društveni predsednik g. Kessler je položil na spomenik v čast Prešernu lep venec, na kar so zadoneli navdušeni trikratni »Slava Prešernu«, pevski zbor pa je zapel »Strunam« in »Pozdrav«. Pevski zbor proizvajal je te pesni izborna ter žel obilo pohvale od strani mnogočilnega navzočih letoviščarjev in domaćinov. Po petju zadone še parkrat navdušeni klici »Slava Prešernu«, na kar so šli izletniki hotel župana Petermeka na banketu, katerega se je udeležilo 56 društvenikov. Po obedu je pozdravljal predsednik udeleženike z lepim nagonom ter omenjal pomen tega izleta in naše lepe Gorenjske. Za njim je govoril ljubljanski trgovec g. Bahovec, ki je zeločaku, ki je edino slovensko trgovsko društvo, da tudi v bodoče tako lepo napreduje kot do sedaj. Posebno je govorik povdral važnost, da se je pričelo v trgovskem stanu jako živalno gibanje za napredok trgovstva in začikal »Merkurju« da naj bo ponos slovenskega trgovstva. Govornik je žel obilo pohvale. Na to je prečital podpredsednik sledči brzjav, ki ga je ravnokar prejel ter navzočim prebrali. Žal, da ne morete biti med nami, ki Vas ljubimo in najviše spoštujemo. Sprejmite odkritostreno pozdrave od 70 članov slovenskega trgovskega društva »Merkur«. Društveniki vzel so to z veliko radostjo ob dolgotrajnemu poslokanju in navdušenimi klici »živo Murnik, živel predsednik« na znanje. Omeniti je, da prišlo več članov z opoldanskim vlakom iz Ljubljane in Radovljice in so bili pri govorih navzoči. Govorilo je še več govornikov, ki so vši povdarjali resnično potrebo društva in želeli, da vztraja društvo pri svojem plodonosnem delovanju. Tudi sedaj je pevski zbor proizvajal več pevskih toč ter žel obilo pohvale. Posebno častno je nastopal kvartet. Za tem so se razšli društveniki, da si ogledajo Bled in okolico. Proti večeru so se zopet zbrali pri Petermelu. Tudi sedaj je nastopal pevski zbor ter žel obilo pohvale od navzočih tujcev. Tako je ob neprisiljeni zabavi potekel prehitro čas bivanja na Bledu. Gotovo ostane izletnikom ta tako lepo vspeli izlet v najlepšem spominu. Zahvaliti se je g. Petermelu za prav dobro postrežbo in sprejem. Posebna zahvala pa gre slovenskemu planinskemu društvu, katero je na društveno prošnjo zastopal g. Verovšek ter udeležnikom

razkazal razne zanimivosti ter s tem izletnike navduševal za naravno krasoto Gorenjske.

Zastopništvo Št. Peterske moške in ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani izročilo je pretekli teden pod vodstvom svojega predsednika gospoda Martina Malenščeka gospodom Ernestu in Josipu Perdanu, kot sedanjima lastnikoma velenogradine »Ivan Perdan« krasno častno diplomo v priznanje velikih in neprecenljivih zašlug, katere sta si v toliki meri pridobila za našo šolsko družbo s tako uspešnim in neumornim razpečevanjem družbenih uživanj pod geslom: »Maj položi dar, domu na altar! Čestitano! Diplomo je mojstrosko izvršil gosp. Ivan Bončač.

Nemčurstvo v Idriji. Pod tem naslovom smo prejeli pred nekaj dnevi dopis iz Idrije, ki se je bavil z nezramnostmi nemčutarske natakarice »pri črem orlicu v Idriji in s surovostjo necega bivšega orožnika. Pričobil ga nismo, ker se nam ne zdi vredno, da bi se bavili z načarico »pri črem orlicu« v Idriji in njemu somišljnikom. Toliko na različna vprašanja glede usode tega dopisa.

Na grozen način posrečil je posestnik Janez Bokovec iz Male Lahinje pri Dragatušu. Vozil se je z dvema voloma iz Črnomilja domov. V pisanosti je padel z voza, a tako, da je z nogama obvisel na vozu, z glavo pa butal ob tla. Ponoči sta vola privlekla mož domov — že mrtvega.

O požaru v Bovcu se nam še dodatno poroča: Goreti je začelo ob 1/4 popoldne pod farno cerkvijo, na severni strani Bovca. — Ker je pihal severozahodnik, se je požar strašno hitro širil. V dveh urah bilo je v plamenu okoli 70 hiš in več gospodarskih poslopij. Nemoč je opisati strahovit prizor, ki se je nudil očem. Grozno pokanje opeke, gromeče rušenje dimnikov in zidovja, šum silnega ognja in jok in stok siromašnih pogorelcov spajalo se je v nepopisnem hrupu in trušč. Vsled čudovito brzega širjenja požara ljudje niso ničesar rešili iz ognja. Leredke družine najbolj oddaljenih hiš so pograbile v zadnjem hipu kako malenkost; večinoma pa je vse pozrl strašni ogenj. Med drugimi poslopijami pogorela je cerkev sv. Trojice na trgu, kapeljana, občinska sirotišnica, občinski urad, čipkarska šola, Jonkova poslopja, kjer je bila tudi na stanjena »Narodna Čitalnica« (Zgorela je tudi društvena zastava, ves inventar in lepa knjižnica) ter vse hiše od ceste med sod. zaporom in trgom do farno cerkev, to je, vse središče prej tako lepega trga. Ljudsko šolo rešilo se je le s posebnim trudem. Na pomoč so nam prihiteli vri soščedje z vseh strani. Z njih pomočjo se je posrečilo ogenj vstaviti, drugače bi bil uničen ves Bovec. Vsem tem prijatevjem, ki se vsaj nekaj rešili, dolžni smo Bovčani iskreno zahvaliti. — Poselno hud boj za lokalizacijo požara bil se je s strahovito naravnim silo pri hiši g. Kavsove, dalje pri bratih Ostan in prijetnični. To so bile tri silno važne točke; bilo je unbrani širjenje požara proti vzhodu, jugu in zahodu. Vri soščedje z vseh strani. Z njih pomočjo se je posrečilo ogenj vstaviti, drugače bi bil uničen ves Bovec. Vsem tem prijatevjem, ki se vsaj nekaj rešili, dolžni smo Bovčani iskreno zahvaliti. — Poselno hud boj za lokalizacijo požara bil se je s strahovito naravnim silo pri hiši g. Kavsove, dalje pri bratih Ostan in prijetnični. To so bile tri silno važne točke; bilo je unbrani širjenje požara proti vzhodu, jugu in zahodu. Vri soščedje z vseh strani. Z njih pomočjo se je posrečilo ogenj vstaviti, drugače bi bil uničen ves Bovec. Vsem tem prijatevjem, ki se vsaj nekaj rešili, dolžni smo Bovčani iskreno zahvaliti. — Poselno hud boj za lokalizacijo požara bil se je s strahovito naravnim silo pri hiši g. Kavsove, dalje pri bratih Ostan in prijetnični. To so bile tri silno važne točke; bilo je unbrani širjenje požara proti vzhodu, jugu in zahodu. Vri soščedje z vseh strani. Z njih pomočjo se je posrečilo ogenj vstaviti, drugače bi bil uničen ves Bovec. Vsem tem prijatevjem, ki se vsaj nekaj rešili, dolžni smo Bovčani iskreno zahvaliti. — Poselno hud boj za lokalizacijo požara bil se je s strahovito naravnim silo pri hiši g. Kavsove, dalje pri bratih Ostan in prijetnični. To so bile tri silno važne točke; bilo je unbrani širjenje požara proti vzhodu, jugu in zahodu. Vri soščedje z vseh strani. Z njih pomočjo se je posrečilo ogenj vstaviti, drugače bi bil uničen ves Bovec. Vsem tem prijatevjem, ki se vsaj nekaj rešili, dolžni smo Bovčani iskreno zahvaliti. — Poselno hud boj za lokalizacijo požara bil se je s strahovito naravnim silo pri hiši g. Kavsove, dalje pri bratih Ostan in prijetnični. To so bile tri silno važne točke; bilo je unbrani širjenje požara proti vzhodu, jugu in zahodu. Vri soščedje z vseh strani. Z njih pomočjo se je posrečilo ogenj vstaviti, drugače bi bil uničen ves Bovec. Vsem tem prijatevjem, ki se vsaj nekaj rešili, dolžni smo Bovčani iskreno zahvaliti. — Poselno hud boj za lokalizacijo požara bil se je s strahovito naravnim silo pri hiši g. Kavsove, dalje pri bratih Ostan in prijetnični. To so bile tri silno važne točke; bilo je unbrani širjenje požara proti vzhodu, jugu in zahodu. Vri soščedje z vseh strani. Z njih pomočjo se je posrečilo ogenj vstaviti, drugače bi bil uničen ves Bovec. Vsem tem prijatevjem, ki se vsaj nekaj rešili, dolžni smo Bovčani iskreno zahvaliti. — Poselno hud boj za lokalizacijo požara bil se je s strahovito naravnim silo pri hiši g. Kavsove, dalje pri bratih Ostan in prijetnični. To so bile tri silno važne točke; bilo je unbrani širjenje požara proti vzhodu, jugu in zahodu. Vri soščedje z vseh strani. Z njih pomočjo se je posrečilo ogenj vstaviti, drugače bi bil uničen ves Bovec. Vsem tem prijatevjem, ki se vsaj nekaj rešili, dolžni smo Bovčani iskreno zahvaliti. — Poselno hud boj za lokalizacijo požara bil se je s strahovito naravnim silo pri hiši g. Kavsove, dalje pri bratih Ostan in prijetnični. To so bile tri silno važne točke; bilo je unbrani širjenje požara proti vzhodu, jugu in zahodu. Vri soščedje z vseh strani. Z njih pomočjo se je posrečilo ogenj vstaviti, drugače bi bil uničen ves Bovec. Vsem tem prijatevjem, ki se vsaj nekaj rešili, dolžni smo Bovčani iskreno zahvaliti. — Poselno hud boj za lokalizacijo požara bil se je s strahovito naravnim silo pri hiši g. Kavsove, dalje pri bratih Ostan in prijetnični. To so bile tri silno važne točke; bilo je unbrani širjenje požara proti vzhodu, jugu in zahodu. Vri soščedje z vseh strani. Z njih pomočjo se je posrečilo ogenj vstaviti, drugače bi bil uničen ves Bovec. Vsem tem prijatevjem, ki se vsaj nekaj rešili, dolžni smo Bovčani iskreno zahvaliti. — Poselno hud boj za lokalizacijo požara bil se je s strahovito naravnim silo pri hiši g. Kavsove, dalje pri bratih Ostan in prijetnični. To so bile tri silno važne točke; bilo je unbrani širjenje požara proti vzhodu, jugu in zahodu. Vri soščedje z vseh strani. Z njih pomočjo se je posrečilo ogenj vstaviti, drugače bi bil uničen ves Bovec. Vsem tem prijatevjem, ki se vsaj nekaj rešili, dolžni smo Bovčani iskreno zahvaliti. — Poselno hud boj za lokalizacijo požara bil se je s strahovito naravnim silo pri hiši g. Kavsove, dalje pri bratih Ostan in prijetnični. To so bile tri silno važne točke; bilo je unbrani širjenje požara proti vzhodu, jugu in zahodu. Vri soščedje z vseh strani. Z njih pomočjo se je posrečilo ogenj vstaviti, drugače bi bil uničen ves Bovec. Vsem tem prijatevjem, ki se vsaj nekaj rešili, dolžni smo Bovčani iskreno zahvaliti. — Poselno hud boj za lokalizacijo požara bil se je s strahovito naravnim silo pri hiši g. Kavsove, dalje pri bratih Ostan in prijetnični. To so bile tri silno važne točke; bilo je unbrani širjenje požara proti vzhodu, jugu in zahodu. Vri soščedje z vseh strani. Z njih pomočjo se je posrečilo ogenj vstaviti, drugače bi bil uničen ves Bovec. Vsem tem prijatevjem, ki se vsaj nekaj rešili, dolžni smo Bovčani iskreno zahvaliti. — Poselno hud boj za lokalizacijo požara bil se je s strahovito naravnim silo pri hiši g. Kavsove, dalje pri bratih Ostan in prijetnični. To so bile tri silno važne točke; bilo je unbrani širjenje požara proti vzhodu, jugu in zahodu. Vri soščedje z vseh strani. Z njih pomočjo se je posrečilo ogenj vstaviti, drugače bi bil uničen ves Bovec. Vsem tem prijatevjem, ki se vsaj nekaj rešili, dolžni smo Bovčani iskreno zahvaliti. — Poselno hud boj za lokalizacijo požara bil se je s strahovito naravnim silo pri hiši g. Kavsove, dalje pri bratih Ostan in prijetnični. To so bile tri silno važne točke; bilo je unbrani širjenje požara proti vzhodu, jugu in zahodu. Vri soščedje z vseh strani. Z njih pomočjo se je posrečilo ogenj vstaviti, drugače bi bil uničen ves Bovec. Vsem tem prijatevjem, ki se vsaj nekaj rešili, dolžni smo Bovčani iskreno zahvaliti. — Poselno hud boj za lokalizacijo požara bil se je s strahovito naravnim silo pri hiši g. Kavsove, dalje pri bratih Ostan in prijetnični. To so bile tri silno važne točke; bilo je unbrani širjenje požara proti vzhodu, jugu in zahodu. Vri soščedje z vseh strani. Z njih pomočjo se je posrečilo ogenj vstaviti, drugače bi bil uničen ves Bovec. Vsem tem prijatevjem, ki se vsaj nekaj rešili, dolžni smo Bovčani iskreno zahvaliti. — Poselno hud boj za lokalizacijo požara bil se je s strahovito naravnim silo pri hiši g. Kavsove, dalje pri bratih Ostan in prijetnični. To so bile tri silno važne točke; bilo je unbrani širjenje požara proti vzhodu, jugu in zahodu. Vri soščedje z vseh strani. Z njih pomočjo se je posrečilo ogenj vstaviti, drugače bi bil uničen ves Bovec. Vsem tem prijatevjem, ki se vsaj nekaj rešili, dolžni smo Bovčani iskreno zahvaliti. — Poselno hud boj za lokalizacijo požara bil se je s strahovito naravnim silo pri hiši g. Kavsove, dalje pri bratih Ostan in prijetnični. To so bile tri silno važne točke; bilo je unbrani širjenje požara proti vzhodu, jugu in zahodu. Vri soščedje z vseh strani. Z njih pomočjo se je posrečilo ogenj vstaviti, drugače bi bil uničen ves Bovec. Vsem tem prijatevjem, ki se vsaj nekaj rešili, dolžni smo Bovčani iskreno zahvaliti. — Poselno hud boj za lokalizacijo požara bil se je s strahovito naravnim silo pri hiši g. Kavsove, dalje pri bratih Ostan in prijetnični. To so bile tri silno važne točke; bilo je unbrani širjenje požara proti vzhodu, jugu in zahodu. Vri soščedje z vseh strani. Z njih pomočjo se je posrečilo ogenj vstaviti, drugače bi bil uničen ves Bovec. Vsem tem prijatevjem, ki se vsaj nekaj rešili, dolžni smo Bovčani iskreno z

Borzna poročila.

Ljubljanska Kreditna banka" v Ljubljani.

Uradni kurzni današnji borzne 11. avgusta 1903.

Naložbeni papirji.

	Denar	Biago
4% majeva renta . . .	100.35	100.55
4% srebrna renta . . .	100.95	101.15
4% avstr. kronska renta . . .	100.65	100.85
4% zlata . . .	120.60	121.80
4% ogrska kronska . . .	98.95	99.15
4% zlata . . .	130.05	120.25
4% posojilo dežele Kranjske . . .	99.75	100.75
4% posojilo mesta Slijetja . . .	100—	—
4% Zadra . . .	100—	—
4% bos.-herc. žel. pos. 1902 . . .	101.20	102.20
4% češka dež. banka k. o. . .	99.60	99.20
4% ž. o. . .	99.60	100.55
4% zast. pis. gal. d. hip. b. . .	101—	101.75
4% pešt. kom. k. o. z . .	106.45	107.45
4% zast. pis. Innerst. hr. . .	101—	102—
4% ogr. centr. deželne hranilnic . . .	101—	102—
4% zast. pis. ogr. hip. b. . .	100.10	101—
4% obl. ogr. lokalne žo- leznice d. dr. . .	100—	101—
4% češke ind. banke . . .	100—	101—
4% prior. Trst-Poreček žel. . .	98.50	99.75
4% dolenskih žleželnic . . .	305—	307—
3% juž. žel. kup. 1/1 . . .	100.60	101.30
4% av. pos. za žel. p. o. srečke . . .	170—	179—
" " 1854 . . .	183.0	185.50
" " 1860/1 . . .	246—	251—
" tizske . . .	155.75	157.75
zemlj. kred. Lemisije II. ogrske hip. banke . . .	289—	293—
" srbske & frs. 100—	278—	281.50
Basilika srečke . . .	118.75	119.75
Kreditne . . .	18.90	19.90
Inomorske . . .	436—	440—
Krakovske . . .	83—	87—
Ljubljanske . . .	81—	83.60
Austr. rud. križa . . .	72—	75.50
Ogr. Rudolfove . . .	54.35	55.35
Salcburske . . .	26.35	27.35
Dunajske kom. Delnice . . .	68—	72—
Južne železnice . . .	81—	83.60
Državne železnice . . .	460—	466—
Avtro-ogrsko bančne del. . .	80.50	81.50
Avtro. kreditne banke . . .	668—	669—
Ogrske . . .	1586—	1596—
Zivnostenske . . .	661.75	662.75
Premogokop v Mostu (Brux) . . .	731—	732—
Alpiške montan . . .	261—	262—
Fraške želez. ind. dr. . .	645—	655—
Rima-Murányi . . .	363—	364—
Tribovaljske prem. družbe . . .	1612—	1620—
Avtro. orožne tovr. družbe . . .	451—	452—
Ceške sladkarske družbe . . .	379—	380—
Žitne cene v Budimpešti. Vatute . . .	354—	356—
dne 11. avgusta 1903.	162—	166—
Termin.	11.33	11.38
Pšenica za oktober . . . za 50 kg K	729	755
" april 1904 . . . 50 "	19.06	19.09
20 franki . . . 50 "	23.48	23.64
20 marke . . . 50 "	23.92	24—
Sovereigns . . .	117.37	117.57
Marke . . .	95.15	95.35
Laški bankovci . . .	253—	254—
Rublji . . .	4.84	4.84
Dolarji . . .	—	—
Metre . . .	—	—
Nespremenjeno.	—	—

Svila za neveste

od 60 kr. do gld. 11.35 per meter v vseh barvah. Franko in že očarjeno se pošilja na dom. Bogata izbera vzorcev se pošilje s prvo pošto. Tovarna za svilo Henneberg, Zürich. 3 (40-5)

Meteorologično poročilo.

Vrhina nad morjem 306-0. Srednji zračni tlak 735-0 mm.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Veetrovi	Nebo
10. 9. zv.	738.0	22.8	p.m. szah.	oblačno
11. 7. zj.	738.3	17.4	sl. svzvod	oblačno
* 2. pop.	738.6	21.4	sl. svzvod	oblačno

Srednja včerajšnja temperatura 23.8°, normale: 19.3°. Mokrina v 24 urah: 13.8 mm. Od 9%, do 11. ure po noči močna nevihta. (1719)

Zahvala.

Za vsestransko, prisrčno, nam tako tolažino izraženo sočutje ob času bolezni, smrti in pogreba naša nepozabne, sedaj v Bogu počivajoče soproge, drage mamice in sestre, gospe. (2076)

Helene Dražil roj. Šušteršič

kakor tudi za častno, toli mnogo- številno spremstvo pri pogrebu drage pokojnice izrekamo svojo globoko čuteto zahvalo.

Posebej pa se še zahvaljujemo članom slavnega pevskega društva "Slavec" za v srcu segajoč žalostinke, za poklonjeni venec in polno- številno spremstvo z zastavo, na- dalje vsem darovateljem krasnih vencev, osobito pa odboru slavnega pevskega društva "Sloboda" in njega predsedniku gosp. Korni- tizerju v Zagrebu za brzojavno izraženo sožalje, ter sploh vsem, kateri z nami sočustvujejo ob tem britkem casu.

V Ljubljani, 10. avgusta 1903.

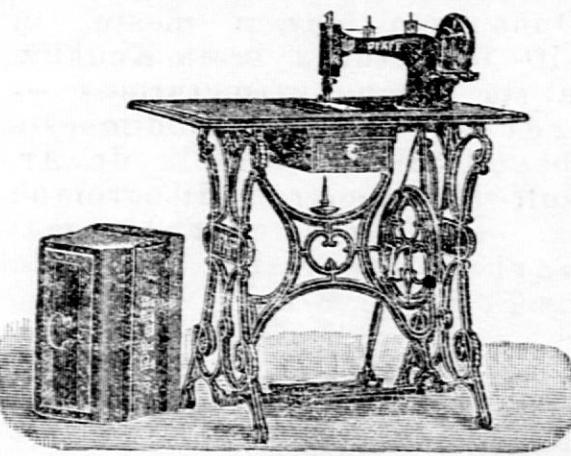
Zahlujoči ostali.

Darila.

Družbi sv. Cirila in Metoda so od 20. julija do 8. avgusta poslali gg. in društva: Upravništvo "Slov. Naroda" zbirko 8.05 K; podružnice: moška Žentjakobsko-trnovska v Ljubljani udine 72 K in Ciril-Metodovega daru 55 K (darovali so po 10 K: Andr. Zamejic in Andrej Kalan; 6 K Ivan Rozman, po 6 K: dr. Karlin in Ant. Zupančič; po 3 K: Gnejeda in F. Florjančič; po 2 K: Jernej Bahovec, dr. Gestrin, Alojz Stroj, Fr. Trtnik, Jos Vidmar in Ivan Vrhovnik; 1 K Pichler) moška in ženska v Trstu dohodek veselice 1429 K, ženska v Črnomlju 69 K, ženska v Sežani 76 K, senkulško-franciščanska in Žentjakobsko-trnovska ženska v Ljubljani vsaka po 800 K, skupaj 1609 K kot donesek od razstave ženskih ročnih del in darove; ženska v Kranju 128 K, ženska v Trbovljah zbirko in udine 200 K, podružnica v Selci 38 K, ženska v Logatcu 124-80 K, moška v Logatcu 52 K, ženska v Celju 277.06 K, litijica podružnica v Gor. Gradu 70 K, duhovščina Žmartvinske dekanije 200 K pokroviteljnino, gdč. Terezija Karolinika v Kamniku 460 K, katere je v veseli družbi nabrala gdč. Ana Močnikova; Jos Novak v Lescah 20 K, župnik Ivan Schifferer v Pomjanu zbirko dekaniske konference 12 K, prof. Karel Verstovšek II. prispevec od mariborske junijске veselice 40 K, Bralno "društvo" v Trebnjem 8 K. Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Zahvala.

Povodom XVIII velike skupščine družbe sv. Cirila in Metoda v Litiji, dne 6. avgusta t. l. javlja podpisano vodstvo svoja hvalenja čutila t. m. potem vsem, ki so pomagli na ta ali na drug način do tako sijajnega, presijajnega uspeha. Imenoma pa se zahvaljuje preč. gosp. dekan Antonu Žloga r. j. blag. gdč. Ani Mešekovi, blag. gosp. trškemu županu I. Damjanu, preč. gosp. A. Dietrichu, sl. litijemu Županu Leopoldu Hostniku, načelniku gospodarskega društva blag. gosp. Gregorju Porenta, pevovodji društva "Zvon" blag. gosp. Rudolfu Pleskoški uin. enceni A. Knaflievi za njihove navdušene vespremne nagovore; veleč. gosp. župniku J. Černju, župančiču za vzvišeno božijo službo v lepi litijski cerkvi; sl. litijskemu in Žmartvinskemu cerkevnemu mešanemu zboru, prvemu za prekrasno petje pri sv. maši, drugemu pa ob posetu veličastne Žmartvinske dekaniske cerkve; slavnij li-

(2059-2)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

veljaven od dne 1. maja 1903. leta.

Od tod iz Ljubljane juž. kol. Praga do Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponoriči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifing v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 5. uri zj. osebni vlak v Trbiž ob 1. juliju do 15. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifing v Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francovne vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, čez Selzthal, Dunaj. — Ob 1. uri 40 min. popoldne osobni vlak v Lesc-Bled, samo ob nedeljah in praznikih od 31. maja. — Ob 3. uri 56 m popoldne osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zeil ob jezeru, Inomost, Brezenc, Curih, Geneva, Pariz, čez Klein-Reifing v Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francovne vare, Karlove vare, Prago (direktni voz I in II. razreda), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoriči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Direktni vozovi I. in II. razreda.) — Praga v Novo mesto in v Kočevje. Osebni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomestu, Straža, Toplice, Kočevje, pričod v Ljubljano juž. kol. Praga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osobni vlak z Dunaj čez Amstetten, Monakovo, Inomost (direktni vozovi I. in II. razreda), Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Ljubno, Celovec, Beljak. — Ob 7. uri 12 m zjutraj osobni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 51 m zjutraj osobni vlak z Dunaj čez Amstetten, Praga (direktni vozovi I. in II. razreda), Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budjevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Geneva, Curih, Bregen, Inomost, Zeil ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osobni vlak z Dunaj, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomostske, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osobni vlak z Dunaj, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla čez Selzthal iz Inomosta, čez Klein-Reifing iz Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijine varov, Heba, Francovih varov, Prago, Lipsko. — Ob 8. uri 38 m zvečer osobni vlak z Lesc-Bled samo ob nedeljah in praznikih od 31. maja. — Ob 10. uri 43 m ponoriči osobni vlak z Trbiž ob 1. juliju do 15. septembra ob nedeljah in praznikih. — Praga iz Novega mesta in Kočevja. Osebni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj v Novemestu, Straža, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — Odvod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mesani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m in ob 10. uri 45 m ponoriči samo ob nedeljah in praznikih. — Odvod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mesani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer samo ob nedeljah in praznikih.

Zdravilišče za nervozne, bolne vsled alkohola in okrepanja potrebne.

(1500-20) Abstenenčni sanatorij "TANNHOF" v Gratweinu Štajersko.

Penzilska cena uključno s stroški za zdravljenje od 5 gld. višje. Mična, mirna lega. Pojasnila daje zastonj in franko ravnateljstvo.

Vinkulje in devinkulje vojaške ženitinske kaveje.

Ekokomp in inkasso menje.

Boršna naročila.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložen denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga. (2975-105)

Promet s čeki in nakaznicami.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“

Akcijski kapital K 1.000.000.—

Kupuje in prodaja vse vrste rent, zastavnih pism, priorit